

פְּרַשַׁת פְּנַחִס

פְּרַשַׁת פְּנַחִס

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, פְּנַחִס בֶּן אֶלְעָזָר וְגוֹ', (במדבר כה) רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וַאֲמַר, (משלי א) שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ, דָּא קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ, דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. מָאִי מוֹסֵר אָבִיךָ, מוֹסֵר, דָּא אוֹרֵייתָא, דָּאִית בָּהּ פְּמָה תּוֹכְחִין, פְּמָה עוֹנְשִׁין. פְּמָה דָּאִתְ אָמַר, (משלי ג) מוֹסֵר יְיָ בְּנֵי אֵל תִּמְאָס וְאַל תִּקְוֶן בְּתוֹכְחָתוֹ.

וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. פְּנַחִס בֶּן אֶלְעָזָר וְגוֹ'. רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח וַאֲמַר, (משלי א) שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ. שְׁמַע בְּנֵי מוֹסֵר אָבִיךָ - זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמְךָ - זֶה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. מַה זֶה מוֹסֵר אָבִיךָ? מוֹסֵר זֶה הַתּוֹרָה, שְׁיֵשׁ בָּהּ פְּמָה תּוֹכְחוֹת, פְּמָה עֲנָשִׁים, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שם ג) מוֹסֵר ה' בְּנֵי אֵל תִּמְאָס וְאַל תִּקְוֶן בְּתוֹכְחָתוֹ.

וּבְגִין דְּכָל מָאֵן דָּאֲשַׁתְּדַּל בְּאוֹרֵייתָא בְּהַאי עֲלָמָא, זְכִי דִיפְתַחוּן לִיה פְּמָה תְּרַעִין לְהַהוּא עֲלָמָא, פְּמָה נְהוּרִין. בְּשַׁעְתָּא דִּינְפּוּק מֵהַאי עֲלָמָא, הִיא אַקְדִּימַת קַמִּיה, וְאַזְלָא לְכָל נְטוּרֵי תְּרַעִין, מְכַרְזַת וְאוּמְרַת, (ישעיה כו) פְּתַחוּ שְׁעָרִים וַיָּבֵא גוֹי צַדִּיק. אֲתַקִּינוּ כְּרִסְיִין לְפַלְגֵי עֵבְדָא דְּמַלְפָּא. דְּלִית חֲדוּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֱלֹא מָאֵן דָּאֲשַׁתְּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, כָּל שְׁכָן בֵּר נִשׁ דְּמַתְעַר בְּלִילָא לְאֲשַׁתְּדָּלָא בְּאוֹרֵייתָא, דְּהָא כָּל צַדִּיקָיָא דְּבַגְנַתָּא דְּעֵדָן, צִיִּיתִין לְקַלִּיה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁתְּכַח בִּינְיֵהוּ, פְּמָה דְּאוּקְמוּהָ (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגְּנִים חֲבָרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוּלָּךְ הַשְּׂמִיעֵנִי.

וּבְגִין דְּכָל מָאֵן דָּאֲשַׁתְּדַּל בְּאוֹרֵייתָא בְּהַאי עֲלָמָא, זְכִי דִיפְתַחוּן לִיה פְּמָה תְּרַעִין לְהַהוּא עֲלָמָא, פְּמָה נְהוּרִין - בְּשַׁעְתָּא דִּינְפּוּק מֵהַאי עֲלָמָא, הִיא אַקְדִּימַת לְפָנָיו, וְהוֹלְכַת לְכָל שׁוּמְרֵי הַשְּׁעָרִים, מְכַרְזֵיה וְאוּמְרַת: (ישעיה כו) פְּתַחוּ שְׁעָרִים וַיָּבֵא גוֹי צַדִּיק! הַתְּקִינוּ כְּסֵאוֹת לְפָלְגֵי עֵבֶד הַמֶּלֶךְ! שְׂאִין שְׁמַחָה לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֱלֹא בְּמִי שְׁמַשְׁתְּדַּל בְּתוֹרָה, כָּל שְׁכָן אָדָם שְׁמַתְעוּרָר בְּלִילָה לְהַשְׁתְּדַּל בְּתוֹרָה, שְׁהֵרִי כָּל הַצַּדִּיקִים שְׂבָגָן עֵדָן מְקַשִּׁיבִים לְקוּלוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נִמְצָא בִּינְיֵהֶם, כְּמוֹ שְׁפָרְשׁוּהָ (שיר השירים ח) הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגְּנִים חֲבָרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוּלָּךְ הַשְּׂמִיעֵנִי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר הַאי קָרָא רַזָּא דְּחַכְמַתָּא אִית בֵּיה. הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגְּנִים, דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל, דָּאִיהִי בְּגְלוּתָא עִם יִשְׂרָאֵל, וְאַזְלָא עִמָּהוּן בְּעַקְתֵּיהוּ. חֲבָרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוּלָּךְ, מְשַׁרְיִין עֲלָאִין. כְּלָהוּ צִיִּיתִין לְקוּלָּךְ, לְקוּל תּוֹשְׁבַחְתָּךְ בְּגְלוּתָא. הַשְּׂמִיעֵנִי, כְּמָה דָּאִתְ אָמַר (שיר השירים ב) הֲרֵאִינִי אֶת מְרֵאִיךָ הַשְּׂמִיעֵנִי אֶת קוּלָּךְ. הַשְּׂמִיעֵנִי, קָלָא דְּאִינוּן חֲבָרָיָא דְּמַשְׁתְּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא דְּהָא לִית

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, פְּסוּק זֶה יֵשׁ בּוֹ סוּד חֲכָמָה. הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגְּנִים - זֶה כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא בְּגְלוּת עִם יִשְׂרָאֵל וְהוֹלְכַת עִמָּם בְּצַרְתָּם. חֲבָרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוּלָּךְ - מַחְנּוֹת עֲלִיוֹנִים כָּלֶם מְקַשִּׁיבִים לְקוּלָּךְ, לְקוּל תּוֹשְׁבַחְתָּךְ בְּגְלוּת. הַשְּׂמִיעֵנִי, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (שיר השירים ב) הֲרֵאִינִי אֶת מְרֵאִיךָ הַשְּׂמִיעֵנִי אֶת קוּלָּךְ. הַשְּׂמִיעֵנִי קוּל אוֹתָם, הַחֲבָרִים שְׁמַשְׁתְּדְּלִים בְּתוֹרָה,